



Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van V.T.I. eerste graad te ROESELARE

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	127787
Instelling	V.T.I. eerste graad
Directeur	Roeland AMEYE
Adres	Leenstraat 32_58 - 8800 ROESELARE
Telefoon	051-20.02.88
Fax	051-20.39.81
E-mail	roel.ameye@sint-michiel.be
Website	http://www.vtiroeselare.be
Bestuur van de instelling	VZW Scholengroep Sint-Michiel
Adres	Kattenstraat 33 - 8800 ROESELARE
Scholengemeenschap	SGKSO Sint-Michiel
Adres	Kattenstraat 33 - 8800 ROESELARE
CLB	Vrij CLB Roeselare
Adres	Kattenstraat 65 - 8800 ROESELARE
Dagen van het opvolgingsbezoek	29-05-2015
Einddatum van het opvolgingsbezoek	29-05-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	29-05-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Agnes GEERTS
Teamleden	Erwin HUYBREGHTS, Christian POTLOOT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN).....	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Elektriciteit en metaal in de eerste graad in het beroepsvoorbereidend leerjaar Metaal- Elektriciteit (leerplannen 2011/035 en 2011/027)	4
3.2 Specifiek gedeelte in de basisoptie Mechanica-elektriciteit (leerplan 2011/024)	6
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 27-02-2012 tot 02-03-2012 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-03-2015 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 Elektriciteit - Metaal		elektriciteit, metaal
Graad 1 Mechanica-elektriciteit		elektriciteit, mechanica

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Elektriciteit en metaal in de eerste graad in het beroepsvoorbereidend leerjaar Metaal-Elektriciteit (leerplannen 2011/035 en 2011/027)

Voldoet

De school heeft inspanningen geleverd om aan de opmerkingen van de doorlichting tegemoet te komen. De leerplannen worden goed gevolgd en de evaluatie is valide. De tekorten op het vlak van de uitrusting zijn weggewerkt.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het leerplan D/1999/0279/062 (metaal) werd gebruikt tijdens de vorige doorlichting. Niet alle leerplandoelstellingen daaruit werden aangeboden. Deze vaststelling was tijdens de opvolging niet langer relevant, daar de school nu gebruik maakt van leerplan D/2011/0279/035.

Bij de vorige doorlichting werd vastgesteld dat de visie en het concept van de nieuwe leerplannen helemaal niet gevolgd werden. De leerinhouden werden aangeboden via de traditionele vakkencultuur. Hierdoor werd voorbij gegaan aan de visie van het leerplan namelijk 'de te realiseren doelstellingen geïntegreerd en via realisaties aan bod brengen' en 'de theorie aanbrengen daar waar de kans op efficiënt leren het grootst is'.

In het beroepenveld 'metaal' bleken sommige oefeningen niet geschikt voor de leerplanrealisatie. In de opgavenbundels en de beoordelingsfiches werd slechts 1 aspect van het technisch proces (het maken/realiseren) behandeld. De leraren vertaalden de specifieke doelstellingen in verband met tekenvaardigheden in het eindeloos tekenen van aanzichten.

In het beroepenveld 'elektriciteit' behandelden de leerlingen leerstof voor de tweede graad (lichtschakelingen).

Voor het geheel van het beroepenveld volgde de schoolleiding de leerplanrealisatie onvoldoende op.

Uit de opvolging blijkt dat de school de werkpunten krachtig wegwerkte. Leraren in beide beroepenvelden werken nu geïntegreerd en projectmatig, de traditionele vakkencultuur werd verlaten. De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen via eigentijdse projecten die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen.

Voor het beroepenveld 'metaal' blijkt uit de opvolging dat de gekozen projecten nu goed aansluiten bij het leerplan. De leerlingen oefenen verschillende bewerkingstechnieken in via degelijk uitgewerkte projectenbundels. Ze werken

uit veiligheidsoverwegingen niet zelfstandig met het puntlastoestel. De leraren introduceren de leerlingen hierin wel zodat zij de werkwijze kunnen toelichten. De nieuwe projectenbundels gaan uit van alle stappen van het technisch proces. Ze zijn mooi en verzorgd. De leraren werken de eerste twee stappen echter onvoldoende doordacht uit.

De eerste stap bevat volgens het technisch proces de behoefte- of probleemomschrijving en bevat daarmee essentiële informatie over waaraan het te ontwikkelen technisch systeem moet voldoen. Sommige bundels bevatten echter een behoefte- of probleemomschrijving die niet duidelijk gelinkt kan worden aan het technisch systeem dat ontwikkeld zal worden. Ook plaatsen de leraren af en toe (delen van) de oplossing bij de behoefte- of probleemomschrijving.

In de tweede stap van het technisch proces dienen de leerlingen na te denken over een mogelijke oplossing. Deze stap werd echter zeer sterk inhoudelijk bepaald in de projectenbundels. De leerlingen worden daardoor niet sterk uitgedaagd om zelf nadenken over oplossingen en oplossingswijzen. Tevens formuleren ze geen criteria waaraan de uiteindelijke oplossing dient te voldoen. De leerlingen kunnen als gevolg daarvan in de vijfde stap (evaluatie) het gerealiseerde technische systeem niet aftoetsen aan de vooraf gedefinieerde criteria. Dit laat kansen onbenut voor het ontwikkelen van kwaliteitsvol onderzoekend leren, probleemoplossend denken en handelen.

De tekenopdrachten die de leraren geven, zijn functioneel. De leerlingen tekenen aanzichten voor werkstukken die ze daarna effectief zullen maken.

Binnen het beroepenveld 'elektriciteit' werd tijdens de opvolging vastgesteld dat de leerlingen nog steeds enkele lichtschakelingen behandelen. De behandeling hiervan wordt terecht beschouwd als uitbreidingsleerstof. De leraren bieden dit doordacht aan, in het kader van oriëntering.

De opvolging toont aan dat de directie, ondersteund door de technisch adviseurs, een systeem opzette om de leerplanrealisatie op te volgen. Leraren stellen elk jaar hun jaarplanning op waarin duidelijk de leerplandoelstellingen vermeld staan. De directie controleert dit. Het opvolgen van de realisatie van deze jaarplanning gebeurt in de functioneringsgesprekken.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Uit de doorlichting bleek dat een onevenwicht in het aanbod leidde tot een niet valide evaluatie tussen leerinhouden die niet in het leerplan voorkwamen en wat wel diende gerealiseerd te worden.

Tijdens de opvolging blijkt uit de evaluatiemethodiek en -stukken dat de leraren een valide evaluatie hanteren met oog voor zowel kennis-, attitude- (algemene en vakspecifieke), proces- als productevaluatie. De leerlingen doen nu ook zeer regelmatig aan zelfevaluatie.

Voor de vakgebonden attitudes ontbreekt een vertaling ervan in concreet waarneembaar gedrag. Hierdoor kunnen de leraren de gegeven punten soms moeilijk verantwoorden.

Uit het onderzoek van de projectenbundels blijkt dat de leraren de vijfde stap van het technisch proces ('evalueren') gebruiken om het leerproces van de leerling te evalueren. Deze stap is echter bedoeld om vast te stellen in welke mate het technisch systeem dat de leerling maakt en in gebruik neemt, een antwoord of oplossing biedt aan de in de eerste stap geformuleerde behoefte of probleemstelling en de in de tweede stap geformuleerde criteria.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Uit de doorlichting bleek dat een efficiënte implementatie van het leerplanconcept belemmerd werd door het ontbreken van ICT-leermiddelen. Van een leerkrachtige omgeving was nog geen sprake. De inrichting van het

praktijklokaal metaal leende zich niet tot integratie van kennis en vaardigheden.

Uit de opvolging blijkt dat de school en de leraren in het praktijklokaal metaal succesvol een leerkrachtige omgeving creëerden. De leraren fristen het op, leerlingen voorzagen de didactische wandbekleding. Het praktijklokaal bestaat nu uit twee delen. Het instructiegedeelte is voorzien van computers en een beamer. Het praktijkgedeelte werd zo ingericht dat leerlingen begeleid zelfstandig kunnen leren en dat het peer teaching faciliteert.

3.2 Specifiek gedeelte in de basisoptie **Mechanica-elektriciteit (leerplan 2011/024)**

Voldoet

De leerplandoelstellingen voor het vak technische activiteiten worden evenwichtig en met voldoende samenhang aangeboden en gerealiseerd. De afdeling beschikt over ruime vaklokalen die geïntegreerd werken toelaten. De evaluatie is afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Tijdens de doorlichting van 2012 werden volgende tekorten vastgesteld:
De leerstof werd onvoldoende geïntegreerd aangeboden met betrekking tot de theorie, technische tekenen, technologie en praktijk. De traditionele vakkencultuur was nog sterk aanwezig. De dimensies begrijpen, hanteren en duiden evenals een link naar techniek was niet aanwezig. Bijkomend waren er belangrijke hiaten in de leerplanrealisatie. Deze situeerden zich binnen het domein elektriciteit waar een aantal doelstellingen niet behandeld werden. Moderne technologieën en ICT werden onvoldoende geïntegreerd aangeboden en het vak bood nog geen optimale oriëntering naar de tweede graad. Er werd zeer veel tijd gespendeerd aan achterhaalde en repetitieve taken met betrekking tot draad- en soldeeroefeningen, zaag- en vijloefeningen.

Bij de opvolging wordt rekening gehouden met het actuele leerplan en wordt het volgende vastgesteld:

De vakgroep heeft via een grondige analyse van het leerplan de nodige bijstellingen op een degelijke wijze gerealiseerd. De school toont aan dat de leerplandoelstellingen evenwichtig en met voldoende samenhang worden aangeboden en gerealiseerd. Projectmatig werken heeft op een voortreffelijke wijze zijn intrede gedaan. Van elk project is een waardevol dossier uitgewerkt waar de theoretisch-technische aspecten en de praktische vaardigheden geïntegreerd in zijn opgenomen. De leerplandoelstellingen zijn duidelijk aangehaald in deze documenten. De vakgroep kiest voor motiverende werkopdrachten binnen de leefwereld van de leerlingen. De methodiek en de taxonomie van het begrijpen, hanteren en duiden doorheen het leerproces zijn nu duidelijk opgenomen in de projecten. De hiaten die zich binnen de component elektriciteit situeerden, zijn weggewerkt. ICT-integratie en het gebruik van beeldmateriaal ter ondersteuning van het leerproces krijgen de nodige aandacht evenals de algemene leerplandoelstellingen betreffende 'materiaalkosten' en 'vervolgstudies en professionele loopbaan'. Ook krijgen de leerlingen nu toegang tot het gebruik van een computer aided design (CAD)-pakket voor elektrisch en mechanisch tekenen. Het vormt nog een werkpunt de complementariteit met techniek te bewaken.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Tijdens de doorlichting van 2012 werden volgende tekorten vastgesteld:
De school beschikte over voldoende uitgeruste lokalen, maar deze waren niet altijd geschikt om geïntegreerd, projectmatig en vernieuwend te werken.

De leerlingen beschikken nu over voldoende ingerichte vaklokalen die

projectmatig en vernieuwend werken toelaten. Via draagbare computers kunnen de leerlingen onderzoekwerk verrichten. Projectieapparatuur is aanwezig in de lokalen en wordt efficiënt ingezet.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Tijdens de doorlichting van 2012 werden volgende tekorten vastgesteld: De school opteerde voor permanente evaluatie maar deze was in de realiteit meer te beschouwen als gespreide evaluatie. De evaluatiepraktijk verliep nog niet gelijkgericht en werd nog onvoldoende gebruikt om het onderwijsleerproces bij te sturen. De evaluatie van de meer theoretische leerplandoelstellingen was nog te veel gericht op de reproductie van kennis, onvoldoende representatief voor de leerplandoelstellingen en verscheidene doelstellingen werden niet op het vereiste niveau geëvalueerd.

De leerlingenevaluatie spoort nu voldoende met de visie en de leerinhouden van het leerplan en bestaat zowel uit proces- als productevaluatie. De vakgroep heeft ervoor gekozen om volop in te zetten op permanente evaluatie. Naast kennis en vaardigheden worden ook attitudes geëvalueerd. De verhouding tussen het aandeel van de vaardigheden, de attitudes en de kennis in het eindtotaal is vrij vaag. Vakgebonden- en persoonsgebonden attitudes worden door elkaar gebruikt.

Voor de theoretische leerinhouden zijn de meeste toetsvragen duidelijk opgesteld en afgestemd op de leerplandoelstellingen. Alternatieve vormen van evaluatie zoals zelfevaluatie, die het actief leren stimuleren hebben eveneens ingang gevonden in de klaspraktijk. Het vormt een werkpunt de evaluatiepraktijk nog verder bij te sturen.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Agnes GEERTS de inspecteur-verslaggever	Roeland AMEYE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	